

מדינת ישראל
הכנסת

ש. כ.

פרוטוקול מס' 37/א

מישיבת ועדה החינוך והתרבות שהתקיימה
ביום ג', כ' באב תשט"ז - 10.7.1956
בשעה 11.10.

נוכחים:

- חברי הוועדה:
- ש. פרסיץ - היו"ר
  - ר. הקטין
  - ב. צ. הרצל
  - ש. כפרית
  - ח. סגורי-כהן
  - ד. נצר
  - ד. צברי
  - א. רזיאל-נאור
  - א. חלמי

מוזמנים:

- ס. אבידור - המנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.
- י. שריד - הממנה למנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.
- א. קצנלנבוגן - מטעם משרד החינוך והתרבות.
- ר. סטנר - היועצת המשפטית במשרד החינוך והתרבות.

סדר היום:

- א. שונות.
- ב. סאלו והסובות.
- ג. המשך הדיון בכעייח בתי-הספר התיכוניים.

=====

הינ"ר ש. פרסיץ:

מותחה את הישיבה.

עלינו להשיב להזמנתה של הגבלת כבלי. כמובן שיהיו אלה סיווריה אחריה מאלה שהיינו צדיכיה לע"ך, כי בינתיים נסעו בתי-הספר.

כן קיבלנו הזמנה מטעם הגדנ"ע לבקר במחנה שלחה. נדמה לי, כי אנו יכולים להודיע להח שאנו חומכיה בביקור זה באופן עקרוני ועל המועד עוד נודיעה.

היו"ר ש. פרחיץ:

נאקבל מכתב מאת סר החינוך והתרבות המבקש
אותנו שלא להעסיק את מנהל המשרד ומחנכו יתר על המידה.

(קוראת את מכתב הסר ותשובתה).

החפלאתי מאד להוכיח את מכתב זה מסוה
האנו עובדיה זה 6 שנים עם המשרד מתוך סיוח פעולה הדדק. אני מסנה
היחנה קוליה מסויימיה, אבל כל פרלמנט מביא עמו קוליה אלה והממסלה
מקבלה אותה. אני חושבת שלא יכולתי לענות אחרת למכתבו של הסר מכפי
העניתי.

אמך פנה אלי סר הפנים ואמר סוף לו כמה
דבריה להביא לוועדה בקשר עם בעיית החינוך החיכון. אמרתי לו
שאנו נחמח מאד לחמוע את דבריו. אולה הבוקר הוא הרגיש עצמו ברע
ולא יוכל לבוא. נאחל לו בריאות ונקווה סביטיבה הבאה הוא יוכל
להסתתף אתנו.

ב. שאלות ותשובות:

ר. הקטינן:

קראתי בעתון העירייה חל-אביב מוסרה
מגרחיה דבניניה לזרה. הדתי זעל-די-

כך יוצא הזרה הכללי מקופח והלימודיה בחינוך הממלכתי מחנהליה
בסחי ממחיות. אינני בטוחה את זה נכון. אכל את זה נכון, האם
משרד החינוך והתרבות יכול להתערב בענין זה ולראות להמגרסיה
יחולקו בעדק הן לחינוך הממלכתי והן לחינוך הממלכתי-דתי?

קרה דבר מחריד במגדל אסקלון ומה סלחריד
עוד יותר מסורה המלמדה בבית-ספר זה ידעה על-כך עוד מספר חדשיה
לפני-כן וחסתירה את הדבר והעניניה התנהלו סה כפי שהתנהלו. אמר
פורסח, כי המנהל-הוצא מן המוסד ומונה מנהל אחר. אבל עוד אנטיח
משרביה בכך. האם משרד החינוך והתרבות אחז באמצעים כדי לה ציא
גח את האנטיח הנוספיה?

בזמנו איסרנו תקציב פיתוח לחקמה בניניה.
עריץ איננו יודעיה כיצד חולק תקציב הפיתוח. הגיעו אלי תלונות
מחזרה שאני מטתיכה עליו, כי צח אותן הפרוטות המעסדה שהיו מגיעות
בלטיח הקודמות, עתה זה איננו מגיע, האם נוכל לקבל
פירוט חלוקת תקציב הפיתוח?

א. ר. זיאל-גאורן:

אמר לסאלת מגדל-אסקלון - אינני
בטוחה את הדבריה נכוניה, אבל שמעתי

העוד לפני טנה-נמסר למשרד החינוך וחתיבות על
מנהל זה וכמסדה לסלק את המנהל הזה לגמרי מתפקידו הסתפק המשרד בכך
ההעבירו ממקום עבודה למקום עבודה אחר, כלומר, העבירו לאסקלון -
האם זה נכון?

חיתה ידיעה בעתונות על נער בן 15 חנה
ממקווה יסראל חקפץ-מעל גג חבנין ואחרי טבוע ימיה מאו חצריך
להעבירו לבית-חוליה בייפו. הנער אמר, לי הוראו נסארו כפרוןקו
והוא נוכח לדעה שאין הוא יכול לעזור להח ומסוה-כך ניסה להתאבד.
האם משרד החינוך והתרבות יודע על מקרה-זה? האם הוא ניסה לחקור
אותו ולא לחתפק בחקירה מסרחית? אם הנער ניסה להתאבד, מדוע-
מחזיקים אותו במוסד טבוע ימיה ואין מעביריה אותו מיד לבית-החוליה?

ד. נציל

בסקירתה של סגני חסר על ביקוריה בבתי-
הספר ימנה ירישה בולטת: המורות טובות
בבית-הספר והן עוזבות. תופעה זו קיימת כמעט בכל מקום. יוצא איפוא,
כי ארתו בית-הספר יכול בינה הבאה להחזיר ללא מורא. מה יודע משרד
החינוך והתרבות על כך ומה פירות הדבר מהן עוזבות? האם הן עוזבות
למקומות אחרים, או עוזבות את החוראה, מה האמצעים שיש לנקוט
נגד שזיבתן?

בהספן למלתח של חצרת-הכנסת הקטין
לקח למנדחיה הניהגיה לבתי-הספר ממלכתיה-תייה, הרי לבר העירוהי
באחה הייבונה מכרוב בתי-הספר הממלכתייה בחל-אביב קיימת מחמרת סניה,
פוט לבתי-הספר הממלכתייה-תייה, ומה יח רק מחמרת אחת בבוקר. כאן
מחפורת האלה חמורה לגבי אה עוצרת, וכמוכן, מחפורת האלה
רציניה לגבי הצורך בארגון פירות בוקר בעיקר לאה עוצרת. האם
נכונת הידיעה שדבר זה מחייב אותה לפנות לכירות של בתי-הספר
ממלכתייה-תייה מחוך חוסר ברירה?

ה. צבריה

אחר למספרת הסניה בבתי-הספר בירושליה
אמהות עוזבות האינו יכולות לסלוח את
ילדיהן לטמרת-סניה מוכרתה-חלפת בהי-ספר חיה בהח פמרת ראחונה. דבר
זה גורה סלידה משכבות עובדות שמצבה החמרי איננו טוב אינה הוליה
לכתי-ספר בהח הח רחומיה, אלא לבית-הספר סמוך היל כו מחמרת ראחונה
לילדי כיתה א'. זה גח גורה לכך שבית-הספר מסויה מרכז יוצאי טכנה
מסוימת. מדוע אי-אפשר לסדר מבגימנסיה רחביה יהיו גח-כיתות בצקר
כך הילדי שכבצת עובדות יוכלו ללמוד מה ולא ללכת למקום אחר מה
מרכזיה ילדים בעלי י ולת קטנה?

בזמנו דובר על מתן חלוואות לחלמידי
מכינות הסמינרים. למה מחברר, כי אין מחכוניה למכינות העליונות,
אלא לכיתות הראשונות, כלומר, לחלמידי כיתה ס'. לעת, יח
לחל חלוואות החילה לחלמידי המכינות הקרובים לסמינרים ולעזור להח
יותר.

מחברר

מן הדיניה וחכוניות של סגן חסר בביקוריו
בבית-הספר/סדוקא לכיתה א' נשלח המורה הזקן ביותר בכל בית-הספר.
מה החכנון הזה, מי קובע את הכרטייה?

היור מ. פרסיץ

יח לי האלה בקטר למקרה מקרה בירושליה
לחלמידה חממה נעמה למחה בכיתה ח' בבית-
ספר סוקולוב כרחוב הרב קוק וסי המחנך חלה בן-ברוך וסח המנהל -
פסטר. ביום ו' חילקו זא ודוח לכל הילדיה לגמרו את כיתה ח'.
הילדה נעמה לא קיבלה את התעודה. כאשר פנתה וסאלה מדוע, אמרו
לה כיון שלא שילמה את 7,5 ל"י המגיעיה ממנה. הילדה פרצה בככי
והלכה הביתה וסיפרה לדייה. אבות בא אלי נרעש ואמר שיש לו 4-ילדיה
והוא לא אומר שלא ישלח והראיה שהא נסאר חייב בסכיל כל הילדיה
רק 7,5 ל"י. איך אפשר היה כך לטפוח את דמה של הילדה. הבסתחל
לו לי ביה את הענין לוועדה כדי שהמסדר יברר אה לא היתה
למורה אפשרות לנהוג אחרת?

מ. אבירור

אחר למוסר לילדיה קטי חינוך בחל-אביב -
ביררתי אה הבעיה עה מחלקת החינוך של
עיריית חל-אביב ונאמר לי, כי המוסר הזה נמצא בטיפולה של המחלקת
חמוציאלית ואיננו בחזרה מחלקת החינוך, ומסילא הוא בידי משרד
חסעד. האלה העיקרית היא חקציבית וחדיעה בעחונות אינה מרויקת.

מ' אבדור:

מחקירה עתה דיון בעיריית תל-אביב של העברת המוסד הזה לטיפול חל מחלקת החינוך של העירייה.

חברת-הכנסת הקטין וחבריה אחרים שאלו

בקשר למספר התלמידים בחינוך החיכון ובעתונות כתבו על 40.000 או 60.000 - אני רק יכול לגיור לכה סאני יודע את לסון המספרים חל הלמכה המרכזית לסטאטיסטיקה. מספר גילאים אלה יורד ב-5 השנים האחרונות ויהחיל לעלות בעוד שנתיים. יש אולי יסדר בידיעות המופיעות בעהונות מספר גילאים אלה בתי-הספר העל-יסודיים איננו גדול, כי יחנו מספר זיכר-סל תלמידים שנמצאים עדיין בתי-ספר יסודיים או בתי-ספר לנערה עובדים סאינם ברמה תיכונית. אבל מחוץ למסגרת הזו, ידוע שמספרם מגיע ל-24.000 - 20.000 ילדים.

חבר-הכנסת רפאל ביקס להסוות את מספר

הלומדים בתי-ספר תיכוניים כיום לאלה בסניף הקודמות. אם לעשות את ההשוואה לגבי סניף חסי"ב וחסי"ז, הרי מספר גילאי 17 - 14 בחנת חסי"ב היה יותר גדול מאשר לסנת חסי"ז. בחנת חסי"ב היו - 93.450 ילדים בני 15 זה; בחנת חסי"ז - 91.250 ילדים. חלה כאן ירידה במספר הילדים, אבל לעומת זאת עלה מספר המבקרים בתי-הספר התיכוניים לסוליהם המוניים, מלבד חקלאיים ומקצועיים, כלומר, המספר עלה בכיתות בוקר, ערב והמסך. מספר הילדים בתי-ספר תיכוניים חל בוקר הגיע בסנת חסי"ב ל-12.936; בחנת חסי"ז - ל-14.507. בתי-ספר תיכוניים חל ערב הגיע מספר הילדים בסנת חסי"ב - ל-1433; ובסנת חסי"ז - ל-2614 - כמעט הוכפל כאן המספר. עוד כדור יחנו גידול רב בכיתות ההמקדן בסנת חסי"ב הגיע מספר הילדים ל-2304; ובסנת חסי"ז - ל-4967 ילדים - גם כאן כמעט הוכפל המספר.

אני חוב-מדגים, כי בחקופה זו חל גידול

רב במספר התלמידים בתי-הספר החקלאיים - אבל אל אלה אינני מדבר. כן מעניין לציין, כי כמסך שלוח הסניף האחרונות - חסי"ד, חסי"ו וחסי"ז - לא חל כמעט שינוי במספר התלמידים בתי-הספר התיכוניים חל בוקר והגידול העיקרי בסלוח הסניף האחרונות הוא בתי-ספר תיכוניים חל ערב וכיתות המסך. כבר הסברתי זאל שמצב גילאים אלה יימסך עוד שנתיים ורק אחר-כך תחיל עליה במספרה.

חברת-הכנסת רזיאל-נאור ביקשה ל עת פרטיה

על חלוקת החטיבות לתי-ספר תיכוניים כאלה כמו בצפת, כלומר, בתי-ספר חלחלה. אתן לכה מספרים: נוסף על החטיבה הרגילה של 190 לטי לכיתה והסטיפנדיה הניתנות לתלמידים קיבל הסנה בית-הספר בצפת חמכה מיוחדת של 3000 ל"י, בתי-הספר התיכוניים ברמלה ובלוד, כל אחד 2000 ל"י; בטבריה - 1250 ל"י, בית-הספר שבבאר-שבע - 3500 ל"י. אלה הן החטיבות לתי-ספר נחליות.

אגב, ענין הסיכון והדיוור חל בית-

הספר בצפת לך הוא עומד להפחד ובראשית סנת הלימודים הבאה הוא יועתק לבנין מהאיה יותר.

חברות-הכנסת כפרית וצברי שאלו בדבר

רמות הנוער הדובר עליה - היתה הצעה להקמת רמות מרכזיות לנוער, אך בענין זה לא חלה כל החקדמות. יתכן שעקב הדיון על בעיות הנוער במסלה יתקדם גם ענין זה.

חבר-הכנסת זואריץ שאל את עזרת מחר

החינוך והתרבות ניתנת לכל ילדי העולים בתי-הספר התיכוניים, או על בסיס מיוחד - היא ניתנת לכל ילדי העולים והסטיפנדיה מהקרן המסופת ניתנות לכל בתי-הספר.

מ. אבידור:

חברה-הכנסת נצר לאלה על הכוונת ילדי
עוליה לסניפיה - עד כה התוצאות מניחות את הדעת. בכיתה ס'
הנסתימה עתה חיד פחות מ-200 תלמידים. יחד לזו המועות הייכנסו
חשנה-600 תלמידים, כלומר, 400 נוספים מרובה הגדול מריכוזי
עוליה וילדי עוליה.

כן האלה חברה-הכנסת נצר את ילדי העוליה
מקבליה סניפניה ואין הם יכולים להסתמל בהן - עד כמה שהדבר
נוגע לסניפניה חל מחדר החינוך והתרבות הרי התוצאות מניחות את
הדעת. כל אה נתנו 1800 סניפניה מהקרן המיוחדת ונחלו בערך
127 ילדים, אין זה אומר מאותה 127 ילדים אינה ממשיכה ללמוד,
יתכן ואחר-כך נכנסו לבתי-ספר מקצועיים או חקלאיים. במקרה הסנתיה
האחרונה היו 150 - 100 תלמידים שלא קיבלו את הסניפניה, אבל
אין זה מטעמים תקציביים. יחד לפעמים מהילד צריך ללכת לעבוד.

אבל הבעיה שהוזכרה כאן בקשר לסניפניה
למחיה וחברה-הכנסת פרטיז מציעה שיחקרו את בעיית הנסיה ויטפלו
באותה 25.000 ילדים שהזכרתי - הרי אנו מסיימים עתה מסאומחן
עם האוניברסיטה ומוחד סולד כדי שיחקרו: (א) הסיבות לילדים
14 - 5 הניה עזבו את בית-הספר היסודי טרם שהגיעו לגיל 14; (ב) אותה
הילדים בני 14 - 6 סכלל לא הגיעו לבית-הספר היסודי - אלה ינמצאו
בתוך 24.000 ילדים. טובן מאליו, כי הם מתקשים לעשות זאת. הם
אומרים, כי הם יכולים לחקור את בעיית אלה שהפסיקו את לימודיהם,
אבל לא אלה שכלל לא הגיעו לבית-הספר והם מחפשים דרכים כיצד לעשות
זאת.

חברה הכנסת פרטיז האלה את ימנה פרופורציה
בין התמיכה למוסדות ההסכלה הגבוהה לבין החינוך התיכון - לעתה,
כן. התמיכה במוסדות ההסכלה הגבוהה היא בפרופורציה לצרכיה. אין
כאן ענין של פרופורציה, אבל התמיכה היא כוונתה לצרכי המליצה
ולדרישות מסק המדינה כיוה. אני חושב, כי התמיכה במוסדות ההסכלה
הגבוהה צריכה להיות הרבה יותר גדולה מאשר זו של החינוך התיכון.
אולם גם לאלה וגם לאלה היא אינה מספיקה.

אגב, אני רוצה לציין, כי ועדת הסריה
הכללית החליטה בסבוע שעבר להקציב עוד סכום נוסף של 250.000 ליי
לקרן הנחות של החינוך התיכון. מר החינוך והתרבות החליט שהקרן
הזהיל לפעול עוד לגבי חלח חס"ץ ואנו יוסכיח על המדוכה כדי לקבוע
את הכלליה לכך, כי ימנה נאמניה של איגוד בתי-הספר התיכוניים,
ועד ההורים המתעניינים בכך ויחד לקבוע את התנאים ליימום בקרן הנחות.

אשר לשאלות חברה-הכנסת הקטין ונצר בקשר
לפגרתיה הנסדריה לחינוך הממלכתי-דתי ולמסורת הסניה הקטורה-כך -
אנו נפנה לעיריית חל-אביב ונבקש פרטיה. אבל אינני בטוח אם נקבל
חשובה עוד לפני סיוח הכנסת.

חומר מ. פרטיז:

כאשר קראתי את הדבריה האלה בידברי
פניתי לעירייה וביקשתי לדעת מה הדבריה
האלה לאולי תהיו מעוניינים למוע"ת טובה אוטנטית. החשובה היתה מאד
מעניינת: הם אמרו שבמסך כל הסניה הללו לא נבנה אף בית-ספר אחד
לחינוך ממלכתי-דתי וכל אשר נבנה במסך כל הסניה היתה לחינוך הממלכתי,
פרט לחני בתי-הספר שאני הקימותי בזמן כהונתי כיוסבת-ראש מחלקת
החינוך בעירייה והם: בית-ספר ביל"ו ובית-הספר בכרה התימניה, ש
נבנו בתי-ספר נוספים בתקופה זו, פרט למנייה אלה שהם דתיים ונסדרו
לחינוך ממלכתי-דתי מבני-לי ממלכת המנדט ביפו. הם אומרים, כי בזמן
זה הוקן כמירח-מה המעות ובונים במיוחד בסביל בתי-ספר אלה. אלה

חשובות.

הדו"ר ס. פרסיץ:

הח הדבר ה האוטנטיות הנאמרו לי.

אחר למספרת הסניף - הרי היא התרכזת בעיקר ביופן ועל-ידי הבנייה והעירייה סכרה עתה והקיימת היא אדגם חוברת שיסארו בסנה הכאה ביופן אלא 14 כיתות במספרת הסניף וגם זאת היא מנסה לפתור.

מ. אבידור:

אחר לענין מגדל אחקלון - מנהל בית-הספר הודח על-ידינו מיד בסנדוע לנו חדר ואין זה נכון שהוא הועבר בסנה מעברה למגדל אחקלון. היו שם סכסוכים אחרים ואנו העברנו מסת מורה, אבל לא העברנו לוח את המנהל.

אחר להאלה עצמה - הענין הנמצא בחקירתה חל המספרה ואינני יכול לענות עליו.

אחר לחלוקת תקציב הפיתוח לבנייה -

נמלא מחאלה זו.

אחר להאלתה של חברת-הכנסת רזיאל-גאור בדבר הנער ממקוה ישראל - מוסד זה איננו בידי מוסד החינוך והתרבות. המוסד נתון בפיקוחו של מוסד החקלאות. אני יכול להאול אותה מה קרה. אבל לנו אין כל קשר עם המוסד.

חברת-הכנסת נצר שאלה מהו הענין שהמורות עוזבות את מקלם עבודתן במקומות המרוחקים - אלה הן מורות חנאלחו לונה או שנתיים ממורת צה"ל. רובן נאלתו על-ידינו לים מן העריט ומחזיקות מעמד סנה או מלתייה ואחר-כך מודיעות על עזיבתן. חלק מהן עוזבות וחלק אנו מחלעיה להסאר לעוד חנה. אבל אנו הגענו למסקנה חלורה לעירה הנמצאת במקלם כזה שנתיים ים לסדרה במקוה אחר. חנאיה חח אינה מן הקליה. מסוה כך אנו פוניה סנה-ונה לחמינריסטיות המסייעות ומבקסיה מהן להתנדב מצד אחר, ומן הצד האחר - אנו מבקסיה את העבא לתת לנו מכסה זו או אחרת מבנות אלה סצריכות להחגייס. אנו צריכיה ליות שהמתנדבות ואלה הצריכות להחגייס יעמדו לנו במסך חניה לא מעטות עד אחר נגדל מוריה מבני המקוה. דבר זה אינו צריך להיות מפליא, להיפך, דבר זה צריך להסביע את רצוננו שים כאלת סנסארות סנה או שנתיים.

חברת-הכנסת צברי חאלה בקרר למתן הלוואות לתלמידי מכינות הסמינריה - הקרן מוגבלת ל-400 הלוואות בערך ואנו נוהגים עדיפות לילדי עוליה מסיימי בתי-הספר היסודיים, הרי ממילא ניתנת עדיפות לתלמידי כיתה ט'. אבל קרן זו אנה מדגבלת רק לתלמידי כיתה ט'. אנו נוהגים גם לכיתות י"א ו-י"ב וסוב פעם: עדיפות לילדי עוליה ולא לסתה נזקקיה.

המקרה שאותו הזכירה חברת-הכנסת צברי בקשר לקביעת מורה קשים לכיתה א' - אין בענין זה חקנה או חק. המפקחיה חח המטפליה בסידור זה ויחכן מהיה זה הרע במיעוטו, על-כל-פניה אני מניח שהח לא ססו לסידור זה.

הענין האחר הביאה בפנינו חברת-הכנסת

פרסיץ - אנו נשפל בו.

10.7.1956

המסך הליון בכעיית
בתי-הספר התיכוניים

ג. המליץ הדיון בכעיית בתי-הספר התיכוניים:

לאחר סממנו את כל ההרצאות יהיה עלינו
היום לדון בצד האדמיניסטרטיבי של הבעיה

היו"ר ט. פרסיץ:

לקראת סנת הלימודים הסיים.

חשבתי, כל היום נשמע מקירה על המגמות
בחינוך התיכון ועל הכניה הלימודים כדי

ר. צברי:

לא לפצל דיון זה

כאשר תפורסמה התכניות על תכניה הלימודים
- יהיה זמן לדון בכך. עתה בתי-הספר

היו"ר ט. פרסיץ:

צריכה להפתח ב-29 ואח לא נסכה את הוויכוח בענייניה
האדמיניסטרטיביות-פיננסיות לקראת סנת הלימודים הזו, לא נוכל
להמליץ על מהו ובעוד חבול או סבועים נעמוד בפני עובדות מעציבות
מאד.

אני בעד זה שחברי הוועדה יביעו את
דעתם למאלות סנתעוררו כאן, אבל

ר. נצר:

האם אנו נקבל מסקנות בענין זה?

כן

היו"ר ט. פרסיץ:

מאחר שכך, אני רוצה להביא בפניכם
אינפורמציה כי ביזמת יושב-ראש ועדה
הלכלכה התעוררה אותה סאלח בוועדת הכנסת הנוגעת ממס לדיון שלנו:
אח ועדה דגל בנוסא מסוייה היא וסאיה וצריכה להוציא מסקנות. לפי
תקנון הכנסת - לא. אני מוסרת לכח את הדבריה שנאמרו בוועדת
הכנסת מאני חברה בה. הוועדה מוציאה מסקנות רל בענייניה שהועברו
אליה מהכנסת ואז היא מחזירה את מסקנותיה לכנסת אמניחה אותה על
חולחן חברי-הכנסת. אבל ביחס לכל העניינים שהתעוררה ביזמת
חברי הוועדה, רסאיה הוועדה לדון ולברר, אבל לא כחוב שהיא יכולה
להביא מסקנות. ועדת הכנסת טרה פסקה הלכה בענין זה. אולח עד אשר
לא נקבע לצר בענין זה אין הוועדה יכולה להוציא מסקנות על ענין
סדנה בו אח לא הועבר אליה על-ידי הכנסת.

ר. נצר:

תפקידי הוועדה מופיעים בסעיף 30 (א)

היו"ר ט. פרסיץ:

כל התקנון, כי סוף כל סוף לא יהפכו
אתה כנסת לדיבוריה. נוסף לך ענין בתי-הספר התיכוניים הועבר
אלינו על-ידי יושב-ראש הכנסת כאשר נתקבלו אצלו מכתביה טוניח בקסר
לכך. עלינו לגון בכך ולחת את-חטובה. עקב הסמכויות שלנו
הרחבנו את הדיון ושמענו נציגיה טוניח כדי סנדע מה להחליט. אין
ספק שאנו צריכים לקבל מסקנות. ברור, כי בימיבות הנסיאות, אשר
על-ידה נתבקסנו לדון בנוסא-זה, מסתתפיה גם באי-כוח הממשלה הקובעים
יחד עם הלסיאות את סדר-הינות. אח נוסא זה הועבר אלינו, הרי הוא
הועבר גם על דעת הממשלה ואנו טיפלנו בכך.

הכנסת לא נולדה היום וקיימיה תקדימיה

א. רזיאל-נאור:

ואי-אפשר להביא למצב כזה טוועדת החינוך
והתרבות של הכנסת ההפך לכלי שמרוקניה אותו מכל'תוכן. אני מצטערת
חסד החינוך והתרבות איננו כאן והייתי אמרת זאת בפירוח בנוכחותו.

א. דו"אל-נאור:

ישנה תקדימית והכנסת עובדת זו הסנה
הסמינרית ודבריהם הועלו על סדר-יומה של הוועדה טענה לא רק בירור,
אלא גם מסקנות. באיזה מידה המסקנות מחייבות? אם הבעיה הועברה
לוועדה על-ידי הכנסת, הרי המלצות הוועדה מחייבות את הממשלה. אם
הבעיה-התעוררה ביזמת מישהו מחברי הוועדה, יוסב-ראש הוועדה, או
גורמיה המצונית כולל יוסב-ראש הכנסת המסקנות הן בגדר המלצות ובמידה
היחנה חבנה וקיימה מיוחדת אינטרסיה בין המסדר והסדר לבין הוועדה -
לא כל המלצות נזרקות לסל ולא צריך להסתדל להרחיק דבריה מהסכל.
אני הסתתפתי בעיבודו של תקנון הכנסת ואני יודעת מדבר זה יסנו סה.

אשר להצעתה של חברת-הכנסת צבדי לדון
גם באספקט הפדגוגי - אני חושבת שיש בזה צדק רב, כי גם הסידורים
האדמיניסטרטיביים וגם המבנה התקציבי עלולים להיות מוחפפים מכך.
רק לאחר שנחמץ גם את הצד הסני נוכל לשכנס לדיון.

ב. צ. הראל:

אני מחפלא שהעורך כאן ויכוח פרודוראלי.
הן כל הוועדות מקבלות מסקנות לבוע-סבוע
גם בבעיות ולא הועכרו אליהן מהליאה. יתכן ויש רוב בכנסת הרוצה
להוציא כל הזמן מהוועדות. ישנה צוודאי חברי-כנסת שיחנגדו
לכך. בחקנון אין דבר צרור. אולם עובדה היא שמאז קיומה הכנסת
מחבלות מסקנות בוועדות בהצנעה גם לא בדכריה מהכנסת העבירה. ייתכן
והרוב בכנסת ייאלץ החלטה כזו. אבל כל עוד לא הוחלט דבר נלך בדרך
קוללת בוועדות לא של קיום סימפוזיון, אלא גם בדרך של קבלת
מסקנות.

ד. נצר:

אני מציעה שלא נחליט עתה על ענין המסקנות,
אלא נפתח בדיון ובינתויה ועדת הכנסת תסכה
את עמדתה.

ה. פרידמן:

סלי חברות הוועדה הציעו לחמוע סקירה
גם על חכנית חלימודיה ואני התנגדתי לכך
מיוח טאנו כבר שמענו סקירות על כך מדוקטור אבירור ודוקטור זיל,
אך כיום עיון לזכרו של פרופסור ליגר המנוח; הרי עתה לחמוע
שוב סקירה על כך - אינני חושבת סנביא הועלת לעצמנו ולענין.

נוסף לכך עלינו לסכה אתודיון בחפלויות

בין החינוך ממלכתי-דתי לבין החינוך הממלכתי; כן שמרתי על כבוד
הוועדה לאתר שהמעתה את סקירתו של הסל בדועד החינוך הדי חבדי
ועדת החינוך והתרבות במצב מוזר, כלוח חח צריכיה להיוא ניזונות
רק ממה שכתוב בעתונות. לכך באטר הסר בא אלינו בחעת הדיון על
ההפלויות ביקטתי אותו לתרצות וחוא היה אדיב מאד ומוכן להענות
להזמנתנו. אולם כאשר פניתי אליו עתה כאמצעות דוקטור אבירור, ענה
הסר שלא יתפנה עד לחודס ספטמבר. לכן לא נספיק לקבל מסקנות בחייבות
המעטות סנוחרו לנו.

ה. ח. ל. ט. ה.:

להכנס לדיון בבעיות כתי-הספר החינוכיות.

ס. כפר לת:

מתוך כל הדיונים והסכונות המדבריה על
קשיי-בבתי-הספר התיכוניים, בכל זאת
הולך ורג מספר בתי-הספר התיכוניים. למשל, בבנימלנה בית-ספר כן
60 תלמיד, או בנתניה בית-ספר שמוריו גלתי מוסמכיה והרמז אינה
מספיקה לכן יש להעמיד את החאלה באופן עקרוני: מח גורל החינוך
התיכוני לא רק מסויה שהוא יקר מאד - 400 לשי לשנה - אלא אנו
צריכים לסאול באופן יסודי כיצד אנו יכולים להעלות לחביעות כל כל
הגורמים במעח סדרותיה כ-5000 בוגריה כדי למעק את ערכי הסכניון,
האניבלטיטה והפקירות הגבוהה, כלומר, צרכי המדינה. למענו כאן
יש חנה יזמה תופסיה מדי במסך זה לחוך רצון להיטיב. אולה מתוך הדיונים-
והסכונות אפשר לומר, כי זה לרעת החינוך התיכוני.

כן שמענו ש-50% מן החלמידים החולקים
לבתי-ספר רגילים נותרים; בבית-ספר סלקטיבי 30% מהחלמידים נותרים,
הרי עדיין הנטירה גדולה, הרי יש לחשוב אם בית-הספר התיכוני שלנו
מקנה לנוערי אתה יסודות הדלומיה הן במסך האקדמי והן במסך ההסקעה
לקראת חייח ובהביעות המדינה לחלוציות. וזאת, מבלי לומר את
הסקפת-האיחית לנהירה לתעודה בגרות בכל חוגי הישוב. ואת חלמידים
כה רבים נותרים, עלינו לעשות תסכון כמה מליוני לירות מוצאים
על-ידי המדינה, כלומר, על-ידי הציבור, חרסויה המקומיות וגורמים
אחרים מבלי שיםלא את הצורך ההכרחי של המדינה, גם מכחינת הכסרת
הנוער. אנו יודעים שסידור אדה צעיר בחייה זוהי בעיה הצריכה לעורר
את החלמת לבח של המדינה: באיזה מידה היא מכסירה את הנוער לקראת
סידור בחייה.

אם נצא מנקודה חשקה זו נראה שענין
החינוך התיכוני אינו יכול להמסך כפי שהוא מתחל עתה כסיכוח
לדען עלסנז לומר באופן הברור ביותר שהיזמה החופסית הסולטית
כיום ברחוב שלנו במסך זה מוכרחה להפסק. אם הם מבקשים
אח עזרתנך, הרי היא צריכה ללכת בכיוון יסודי ואולי לחסל בתי-
ספר קטנים ולהקיה בתי-ספר אזורים לאיזור גדול יותר. נמסר לנך,
כי בהתאם לרטה שפמוי צריכה לנו זקוקיה רק ל-10 בתי-ספר תיכוניים
אקדמיים ביחס למספר בני הנוער שאצלנו ולפי צרכי המדינה.

היסוד לגיחתנו מוכרח להיות חוק חינוך
היכוני בארץ. אמנה איצני חוכמת לנוכל להגדיל את התקציב לחינוך
התיכוני. אולה ביצחיה שבהזכריה כוונות יקריח של נעוריה ללא חכמה
יעילה לקראת עתידה בחייה. יש לראות את מצב המורים והמנהלים כאינה
כוליה לעשות דבר בבית-הספר, כי כל דעתה נתונה לצד הכספי של
המוסד. לכן כאן צריכה להיות יד חזקה, יד המתכנתת את הדבריה
אשר תאמר: אלה הם צרכי המדינה ומהם לא נזוז.